Ústav jazyků a komunikace neslyšících, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Obor: Čeština v komunikaci neslyšících (bakalářské studium)

Posudek vedoucího bakalářské práce
Ludmila Kutilová: Volnočasové a zájmové aktivity žáků škol pro sluchově postižené

Struktura práce kol. Kutilové vychází ze zadání práce. V prvních dvou kapitolách teoretické části autorka nejprve prezentuje různá pojetí volného času a jeho funkce a vymezuje terminologii související s volnočasovými a zájmovými aktivitami. Podrobně mapuje nejznámější instituce a organizace zaměřené na volnočasové a zájmové aktivity a problematiku volného času zasazuje také do legislativního rámce.

Praktická část práce je již zaměřena především na volnočasové a zájmové aktivity dětí a mládeže se sluchovým postižením. Vychází z dotazníkového šetření, které se autorce podařilo realizovat celkem na čtyřech školách pro sluchově postižené v ČR. Prezentaci výsledků vlastního dotazníkového šetření předchází část, ve které autorka představuje nabídku volnočasových a zájmových aktivit pro žáky se sluchovým postižením v konkrétní škole i ve městě, kde se daná škola nachází. Lze ocenit, že se při tom neopírá pouze o informace, které lze získat z tištěných zdrojů nebo z webových stránek škol a organizací – jde totiž často o informace nekompletní či neaktuální – ale tyto informace si nad rámec zadání práce ověřuje a doplňuje prostřednictvím rozhovorů či e-mailových konzultací s pedagogickými pracovníky, především s učiteli či vychovateli, konkrétních škol.

Cílovou kategorií respondentů dotazníkového šetření (dotazník je představen v závěru práce, jeho využitelnost a srozumitelnost pro neslyšící žáky a studenty kol. Kutilová ještě před zadáním konzultovala s neslyšící kolegyní) byli žáci 2. stupně základních škol a žáci středních škol pro sluchově postižené. Kol. Kutilová oslovila s prosbou o spolupráci několik škol pro sluchově postižené, nakonec se jí povedlo navázat spolupráci se čtyřmi školami a získat dotazníky celkem od 93 respondentů. Práci při vyhodnocování však autorce komplikoval fakt, že šlo o heterogenní a nevyvážený vzorek respondentů. Heterogennost se projevovala především ve věku respondentů a v preferovaných komunikačních prostředcích, nevyváženost v tom, kolik internátních a neinternátních žáků se výzkumu zúčastnilo. Výsledky šetření tedy považovat pouze za orientační, při jiné skladbě respondentů by pravděpodobně autorka dospěla k jiným závěrům (např. v otázce, která zjišťovala, jaké akce pro neslyšící respondenti nejvíce navštěvují, se nejčastěji objevovala odpověď *„plesy“* – lze však předpokládat, že pokud by se šetření zúčastnilo více žáků základních škol, převažovaly by jiné odpovědi). To samozřejmě není chybou autorky práce, bohužel mohla vycházet pouze z odpovědí žáků škol, které se zapojením do šetření souhlasily – to, že není snadné získat respondenty pro výzkumy je problém, se kterým se studenti oboru ČNES potýkají často.

I přes výše uvedené problémy se však diplomantce podařilo shromáždit dotazníkovým šetřením řadu zajímavých poznatků, které se následně pokusila interpretovat a usouvztažnit v kap. *Výsledky interpretace dotazníků* a v *Závěru* práce. Zpracování této části hodnotím

kladně, i když s drobnými výhradami – některé části by bylo potřeba lépe promyslet, o některých závěrech by bylo možné diskutovat.

Po formální stránce lze práci vytknout několik nedostatků: v práci se bohužel objevují chyby v interpunkci, překlepy, formulační a stylizační problémy, práce není prosta ani typografických prohřešků. Nepřesnosti se objevují také v práci se zdroji, namátkou uvádím tři případy: na str. 23 odkazuje autorka na Hudákovou a Myslivečkovou, na téže straně a na straně následující již v odkazu uvádí pouze Hudákovou, v seznamu literatury pak najdeme pouze odkaz na sborník, v němž se nachází text, na který autorka odkazuje, ale odkaz na text samotný ne; podobný problém se objevil také např. na s. 36, kdy jednou autorka odkazuje na Lana, podruhé – v souvislosti se stejným článkem – na Lana, Hoffmeistera a Bahana. Na s. 27 odkazuje na informace, které získala prostřednictvím osobního sdělení od Lucie Kábelové – kdo je Lucie Kábelová, se ale čtenář nedozví, resp. dozví se to až na následující straně.

K práci mám několik dotazů, vybírám jen některé z nich, a prosím, aby se k nim kol. Kutilová v rámci obhajoby vyjádřila:

- Odkud autorka čerpala informaci uvedenou v poznámce č. 12 (s. 17) o tom, že *„Někdy mohou být na internátu výjimečně ubytováni žáci z jiných škol pro zdravotně postižené.“*?
- V poznámce č. 15 (s. 18) je uvedeno*: „Postupně se pracuje na změně názvu organizace na „Junák – český skaut, z. s.“* … – Mohla by kolegyně Kutilová upřesnit, jak to se změnou názvu je? Podle informací z médií, např. podle webového zpravodajského portálu idnes (29. 3. 2014), již ke změně názvu došlo.
- Na s. 19 kol. Kutilová specifikuje, co mají společného organizace Junák a Pionýr. Ohledně rozdílů mezi oběma organizacemi však uvádí pouze to, že pionýři si obvykle nedávají přezdívky a že program pionýrů je společný jak pro dívky, tak pro chlapce. Mohla by kolegyně upřesnit, čeho se týkají další rozdíly mezi skauty a pionýry?
- Na s. 39 autorka v souvislosti s internátem SŠ, ZŠ a MŠ v Hradci Králové uvádí, že *„skupina dětí bydlí s vychovatelkou v běžném bytě …, kterému děti říkají Jablíčko.“* – Prosím kol. Kutilovou, aby byla konkrétnější a upřesnila, o jakou skupinu dětí jde.
- Na s. 47 se dočteme, že autorka vzhledem k nevyváženosti vzorku respondentů „téměř“ neinterpretovala získaná data podle toho, jak odpovídali respondenti ze základních a respondenti ze středních škol. Dle mého názoru však k určitým závěrům dospěla. Mohla by je kol. Kutilová stručně shrnout?

Závěr: Práce Ludmily Kutilové splňuje požadavky na bakalářské práce kladené. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře.**

Praha 29. 1. 2015 Mgr. Marie Komorná